

СОЦІОЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ, ВЗАЄМОДІЯ Й КОНТАКТУВАННЯ МОВ

УДК 81'27

ВІДДЗЕРКАЛЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ І МОВНИХ ЯВИЩ ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ В ФЕЙЛЕТОНАХ ОСТАПА ВИШНІ

Олег СЕМЕНЮК (Кропивницький, Україна)

У статті розглядаються особливості соціокультурної ситуації, які зафіксувалися в текстах фейлетонів Остапа Вишні, що були написані в 19-20 роках ХХ століття. Проводяться порівняння з явищами, які притаманні українському дискурсу початку ХХІ століття. Акцентується увага на тезі про зв'язок суспільних і мовних змін, у результаті якого при повільній або циклічній трансформації суспільства, суспільні дискусії знаходять виявлення в схожих або тотожних мовних/мовленнєвих моделях. Автор як мовна особистість інтерпретує й реалізує в тексті мовні потенції, актуальні для свого часу.

Ключові слова: фейлетон, Остап Вишня, лінгвокультурна ситуація, періоди соціальних перетворень, герменевтика, слова доби.

Олег Семенюк. Отражение социальных и языковых явлений начала ХХ века в фейлетонах Остапа Вишни. В статье рассматриваются особенности социокультурной ситуации, которые зафиксировались в текстах фельетонов Остапа Вишни, написанных в 19-20-х годах ХХ столетия. Проведено сравнение с явлениями, присущими украинскому дискурсу начала ХХІ века. Акцентируется внимание на тезисе о связи социальных и языковых изменений, в результате которой при медленной или циклической трансформации общества, общественные дискуссии находят проявление в похожих или тождественных языковых/речевых моделях. Автор как языковая личность интерпретирует и реализует в тексте языковые потенции, актуальные для своего времени.

Ключевые слова: фельетон, Остап Вишня, лингвокультурная ситуация, периоды социальных преобразований, герменевтика, слова эпохи.

Oleh Semeniuk. Reflection of social and lingual phenomena of the early 20th century in Ostap Vyshnia's feuilletons. The article dwells on the peculiarities of the lingual and social situations rendered in the feuilletons by Ostap Vyshnia written in the 1920s. They have been compared to the phenomena characteristic of the Ukrainian discourse of the early 21st century. The relations of the social and lingual changes have been also highlighted as the social discussions which undergo slow social transformations express themselves in similar or equal language / speech models. The author being a linguistic personality, interprets and implements linguistic potentials in the text which are topical for his/her own time. The feuilletons texts of the aforementioned time period prove the Ukrainian language capacities to reflect and reproduce complex social, political, and cultural processes by language means with which a contemporary speaker is also acquainted.

Keywords: feuilleton, Ostap Vyshnia, lingual and cultural situation, social transformations periods, hermeneutics, words of the period.

Особливості художнього стилю, мови О. Вишні були предметом ґрунтовного дослідження багатьох учених, зокрема: І.М.Дузя, І.В.Зуб, А.Ф.Журавського, Б.Г.Пришви, А.П.Романченко, Г.Ф.Семенюка, Ю.І.Цєкова та ін.

Становлення України як держави сприяло зростанню інтересу до постатей представників української культури. Широкому загалу відкрилися й інші боки життя й доробку автора, що сприяло хвилі нового інтересу науковців, переважно літературознавців, до його творчості. З'являються цікаві розвідки Л.М.Антипової, О.В.Векуа, Н.Вінникової, Т.Пересунько, А.В.Піки, М.Степаненка, О.С.Ярвого та ін.

Коли письменник, відомий пізніше як Остап Вишня, працював репортером, він писав фейлетони в газетах Української Народної Республіки. Твори раннього періоду (20-х років ХХ століття) не були знайомі широкому колу читачів, проте про них знали компетентні органи, тому товариш Павло Губенко і був репресований. Після розпаду СРСР і зникнення впливу радянської ідеології ці тексти стали загальнодоступними. Так, у 2016 році вийшла друком ще одна збірка: «Вишневі усмішки. Заборонені твори». До її упорядкування й укладання мали причетність фахівці Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка.

Метою нашої статті є аналіз текстів фейлетонів Остапа Вишні часів УНР для виявлення певних актуальних для того періоду лінгвістичних, соціальних, культурних особливостей та порівняння їх з явищами сучасного українського дискурсу.

У своєму дослідженні ми поділяємо думки багатьох філософів-герменевтиків (В.Дільтея, М.Гайдеггера, Г-Г.Гадамера, П.Рікера та ін.) про те, що літературні твори відтворюють дійсність набагато об'єктивніше, ніж історичні розвідки дослідників, на які завжди впливають суб'єктивні фактори [3]. У цьому аспекті фейлетон як жанр, що народився в епоху Великої французької революції і побудований на сатирично-гумористичній інтерпретації реальних фактів, актуальних для сьогодення, є безцінним джерелом аналізу лінгво- та психокультурної ситуації. (Див.: «*фейлетон* — художньо-публіцистичний жанр літератури, в основі якого лежать реальні факти, які зображено в сатиричному або гумористичному плані» [5, с.706].

Періоди політичних зламів і соціальних трансформацій мають, як відомо, багато спільного, незалежно від часу, у який вони відбувалися. Дослідники знаходять схоже, наприклад, в філософсько-політичній, мовно-культурній, соціально-психологічній компоненті періодів Великої французької, Жовтневої революції в Росії, перебудові 90-х років ХХ століття в СРСР тощо.

Явища, що відбуваються в сучасній Україні, в літературі, ЗМІ, публіцистиці часто ілюструють фрагментами з творів М.Булгакова, В.Винниченка, М.Куліша та ін., у яких відтворюються події буремного початку ХХ ст. У цьому сенсі ранні твори (публіцистика, репортаж) Остапа Вишні-журналіста також актуальні. Якби не примітки в кінці текстів фейлетонів, що вони написані у 1919-1920 роках, то деякі з них можна було б віднести до сучасних.

Якщо вважати талановитого письменника своєрідною «ідеальною мовною особистістю», яка відчуває всі нюанси національної мови та живого мовлення, який використовує мову як інструмент впливу, то маємо припустити, що такі особистості найбільш виразно відчувають проблемні аспекти мовлення, акцентують увагу на «мовних хворобах» і, навпаки, плекають нові «позитивні» мовні паростки. До речі, багато дослідників говорять про величезну популярність творів Остапа Вишні у двадцяті роки. Зазначають, що його читали й видавали в УНР найбільшими після Тараса Шевченка накладками [1, с.6].

Навіть побіжний погляд на фейлетони О.Вишні дає можливість побачити, що письменника й суспільство збурювали, а іноді й дратували, не тільки дуже схожі на сьогоднішні соціальні проблеми, але й їх мовне віддзеркалення. Зосередимося на деяких із них.

Поява політичних сил, партій із схожими назвами, що призводить до дифузії концептуальних понять. Нагадаємо, що початок ХХ століття - період, коли в мові під впливом політичних процесів відбувається ідеологізація слів *пролетаріат*, *робітники*, *селянство* тощо. Один із аспектів такої ідеологізації в українській мові простежується в наведеному нижче фрагменті фейлетону:

«На Україні найбільше селянства. Згуртувалося воно в селянські спілки. Здавалося б:

Селянство зорганізувалося, виявило свою волю, свої бажання. Сказало «*Селоспілці*»:

Провадь! Так ні:

З'являється ще «*селянський*» центр.

«*Селянська соціалістична партія*».

Кого вона репрезентує?

Теж селян? Яких...» (Рятуйте. 1919 р.).¹

Цікаво, що б сказав письменник про сьогоднішній момент, коли в Україні серед офіційно зареєстрованих (із 1991 року) п'ять «селянських» партій (*Селянська партія України*, *Партія відродження села*, *Партія «Селянський блок "Аграрна Україна"»*, *Аграрна партія України*, *Партія селян*). Ще декілька партій долучаються до електорату селян

¹ Тут і далі приклади наводяться за виданням: Вишня Остап. Вишневі усмішки. Заборонені твори / Остап Вишня; укл., прим. передм. С.А.Гальченка. – Харків, 2016. – 416 с. Указано назву твору та рік написання.

опосередковано (*Партія «Наша земля», партія «Мирний колос»*). Ми також ставимо собі питання – кого вони репрезентують?

Фейлетони Остапа Вишні повідомляють пересічному, навіть не дуже освіченому в історії читачу, що реформи, які є центром уваги сучасних політиків і журналістів, намагалися впровадити ще років 100 назад, і тоді від них теж не всі були в захваті:

«На державній нараді представник її (Української народної партії) розписався за весь народ. Зокрема за селян він розчеркнувся:

- Селянство, мовляв, не співчуває *аграрній реформі* ні з боку психологічного, ні економічного!» (Рятуйте, 1919 р.).

«Прем'єр-міністр заявив, що справа з організацією влади на місцях з кожним днем гіршає. Проводиться вона на принципах широкій *децентралізації* й *самоврядування*. Принцип *децентралізації* полягає в тому, що місця все ламають голову:

Де центр?... Де центр?..» (Розмова з міністрами УНР, 1919 р.);

«...Поважна редакція якраз заклопотана вирішенням питання: «Чи здатне наше селянство до влади» і «Яка *земська реформа* в нас пройде»...» (Коемуждо по делам його, 1919 р.).

У сучасному інформаційному просторі України, в політичному й соціальному дискурсі значно збільшилася кількість назв реформ і необхідних суспільних трансформацій. Є тут і *процес децентралізації, й адміністративна реформа, й аграрна реформа, а також: пенсійна реформа, освітня реформа* (і, окремо: *реформа вищої освіти, реформа загальної середньої освіти, реформа професійної освіти*), *медична реформа, реформа енергетичного сектору, реформа армії, реформа фінансової системи, реформа ЖКГ, реформа виборчого законодавства, податкова реформа, судова реформа, реформа інфраструктури, реформа управління національною власністю, реформа державних закупівель, реформа національної системи та оборони, конституційна реформа, антикорупційна реформа* тощо.

Така висока щільність назв реформ, важливих для різних галузей і складників суспільного життя, які обертаються в загальному, а не спеціальному, дискурсі, має подвійний ефект. З одного боку, це свідчить про зміни в суспільстві, до яких прагнуть люди, а з іншого – імпліцитно вказує на те, що наразі механізми управління й господарювання неефективні, якщо їх треба реформувати.

У часи соціально-психологічних зламів суспільство завжди шукає героїв, визволителів, спасителів, кумирів, своєрідні «чарівні палички» для виконання соціальних бажань. На початку ХХ століття одними з таких «сакральних» слів-символів були *Антанта* (військово-політичне угруповання, основними членами якого були Велика Британія, Французька республіка і Російська імперія, створене в 1904–1907 роках, домінувало в міжнародних відносинах перших десятиліть ХХ століття), *Європа, Захід*.

«*Антанта!* Скажіть, хто не чув цього слова?

Чи знайдете ви у найтемнішому закопелочкові земної кулі хоч одну людину, яка б ніколи не чула або ніколи не сказала слова «*антанта*»?!

За останній час назва ця пролізла в уші, очі, ніс.

Вона, як кисень або водень стала необхідною частиною повітря!

- *Антанта* дозволила!

- *Антанта* не дозволила!

- *Антанта* сказала!

Антанта... Антанта...

Антанта тут! Антанта там!

Скрізь *антанта*.....

Антанта – це там! Отам куди всі дивляться зараз! В *Європі*. На *Заході*»

(Антанта, 1919 р.).

У сьогоденному дискурсі місце *Антанти* займають: *НАТО, Євросоюз, Велика сімка, а Європа, захід* (у значенні – європейські держави, західна демократія) наче й не зникали.

Після зміни влади, заснування держави, зникнення царської цензури та появи нових газет, навіть у місцевих ЗМІ почали з'являтися статті на міжнародну тематику, і для

збільшення попиту вони, зазвичай, мали сенсаційні, іноді аж занадто експресивні заголовки. Зрозуміло, що інформація в цих статтях не завжди була коректною, а деякі з них були на рівні, як зараз кажуть, «фейків». Тексти фейлетонів Остапа Вишні зафіксували появу штампів у газетних заголовках, які живуть і до сьогодні. Наприклад:

«– Що я, справді, гірший за інших, чи що?»

Яку газету чи журнал не розгорнеш, скрізь тобі:

- Огляд закордонної політики.

- «Вперед чи назад?»

- «Мирова катастрофа».

- «Світова пожежа».

- «Економічне банкрутство».

- «Всесвітня революція».

- «Нові політичні комбінації».

Et cetera, et cetera...

Розумієте, заздрісно.

Усі пишуть, а я – ні...» (Огляд закордонної політики, 1920 р.).

Ми ввели для спроби один із цих заголовків в Інтернет-пошуковик, і зрозуміли, що «схема» діє:

«Вперед чи назад»: «Вперед, назад чи в невідоме: який курс візьме ЄС на саміті в Римі?»; Чи вперед, чи назад? (про виборчу реформу і порівняння із західними зразками); Україні куди? Вперед чи назад? Вперед у Європу чи назад в СРСР?

У фейлетонах О.Вишні можна помітити й виразні «слова-символи» доби. Одне з них – держава - тільки починало набувати нових смислів в українському дискурсі. Див.:

«- Держава!?!»

Як вабить до себе це слово.

Який в ньому таємничий і разом з тим прекрасний зміст!

Скільки з-за нього загублено молодого та чудового! Скільки зіпсовано нервів!

Скільки продумано мозку! Скільки перечитано!

Скільки удержано наперед утримання!

Скільки вкладено скарбових грошей!!!»

(Про державу і про все те, що до неї стосується, 1919 р.).

Зазначимо, що на початку ХХ століття в українській мові слово *держава* мало чотири основні значення, серед яких не основним (за словником Б.Грінченка) було 'влада':

«**Держава**, -ви, ж. 1) Прочность, крѣпость. *Нащо продовбав таку велику дірку? Мало держави буде*, т. е. вслѣдствіє большихъ размѣровъ дыры, окружающее ее дерево будетъ слишко́мъ тонко и потому не прочно, не будетъ держать. То-же говорится о планкѣ, напр., если ее слишко́мъ вытесать въ какомъ-либо мѣстѣ: тогда тамъ «буде мало держави». Кременч. у. 2) Помѣстье; владѣнія. *Батько вмер, так він і зостався хазяїном на всій державі*. ЗОЮР. II. 61. 3) Чаше съ удареніемъ на второмъ слогѣ. Государство. 4) Власть. *Хлоп у нас розуміє панську волю і силу не так, як тут, на сьому безлюдді. То була держава, справді держава*. Хата. 139. *За твоєї держави як буде — побачимо*. Н-Волынск. у.» [2, с.370].

Великий словник української мови вже фіксує окрему лексему *держава*, значення якої є результатом впливу соціально-політичних процесів ХХ століття. Див.: «**Держава**, и, жін. Апарат політичної влади в суспільстві. *Разом із суспільним поділом праці і диференціацією суспільства на багатих і бідних, вільних і рабів, виникає і нове історичне явище — класи, створюються умови, які сприяють переходу від первісно-общинного ладу до держави* (Нариси стародавньої історії УРСР, 1957, 110); *Він [В. І. Ленін] підкреслив, що без пролетарської держави, без диктатури пролетаріату не можна зламати опір поваленої буржуазії, відстояти завоювання революції і побудувати соціалістичне суспільство* (Ленін, Коротка біографія, 1955, 152); *Країна з таким апаратом політичної влади. Будучи складовою і невід'ємною частиною Радянського Союзу, Українська РСР виросла в одну з найбільших*

держав Європи (Наука і життя, 12, 1957, 1); *Тринадцять морів і два океани Омивають державу мою* (Микола Нагнибіда, Пісня..., 1949, 64)» [6, с. 248].

Мало пройти майже 100 років, щоб слово набуло остаточного значення, яке домінує в концептуальній і мовній картинах світу українців. Див.: «**держáва** — апарат політичної влади в суспільстві, а також країна з таким політичним апаратом; на українських землях держава постала 862-го року за часів правління князів Аскольда й Діра; проте ще тривалий час трималися родові звичаї, князь був тільки військовим провідником та охоронцем родів, а справжню владу мали старшини в роді, що з часом перетворилися на княже боярство (*див. віче*); об'єднати Русь-Україну в одних руках удалося князеві Володимирі Великому (975 - 1015), а пізніше Ярославу Мудрому (1018 - 1054); по смерті останнього Україна остаточно поділилася на *уділи*; дохристиянський світогляд культивував особисту *волю* і тим відкидав можливість сильного проводу; з нашествям монголо-татарів вироблення в Україні державницького світогляду припинилося аж до періоду Козаччини» [4, с.178].

У сучасних українських мас-медіа часто звертаються до поняття «суверенна держава», у визначенні якого є важливі для сучасного українського суспільства семантичні центри: «тип держави, який характеризується *суверенітетом, незалежністю і самостійністю* в зовнішніх і внутрішніх справах».

Зафіксовано в текстах фейлетонів і своєрідний «кон'юнктурний паремійний фонд» того часу, який також актуальний і сьогодні. Тут і заклики: «Коли це наші представники як вжарять: «*Слава Вкраїнському Народові!*» (Сон, 1920 р.), і крилаті вислови: «... Комусь кричав: «*Борітеся – поборете*» (там само), і трансформовані фразеологізми: «...снилося...із якимось *пролетарем єднався*» (там само), і метафоричні перифрази: «...заплямували *славетну історію визволення Українського народу...За панську ласку, за привілеї - Продали народ. Той народ, що вже 2 роки б'ється в невимовно тяжких обставинах*» (Ганьба, 1919 р.) тощо.

Зазначимо також, що в текстах фейлетонів 19-20 років минулого століття зафіксовано мовні одиниці (слова, вирази, словосполучення) які є ключовими і для сучасного «політичного діалогу». Наприклад: *Це – зрада! Це - ганьба!* тощо. Окрім цього, покажемо також є переважно негативний контекст, у якому використовуються слова, що позначають очільників тогочасної УНР (*прем'єр міністр, гетьман, голова Ради*) . В сучасному дискурсі українських ЗМІ такі ж тенденції, що може бути ще одним доведенням теорії «анархічності» українського суспільства, недовіру до державних керманічів та влади в цілому як ментальну рису українців.

Короткими висновками нашої статті можуть бути такі тези:

1. Маркерами сталості літературної мови є, зокрема, й сформовані засоби і прийоми сатирично-гумористичного опису реальності, тотожні оцінні відчуття неологізмів, штампів і т.ін., що викликають майже однакову реакцію носіїв мови, яких розділяє 100 років.

2. Суспільні й мовні зміни міцно пов'язані, якщо суспільство трансформується повільно або циклічно, суспільні дискусії знаходять виявлення в подібних або тих же мовленнєвих моделях.

3. Автор як мовна особистість інтерпретує й реалізує в тексті мовні потенції, актуальні для свого часу. Тексти фейлетонів Остапа Вишні, що написані на початку 20-х років ХХ століття, засвідчують здатність української мови до відтворення перебігу й оцінки складних суспільно-політичних і культурних процесів засобами, актуальними і для сучасного носія мови. Це імпліцитно свідчить про єдиний соціокультурний і ментальний простір української нації ХХ-ХХІ століть, сформований і відтворений мовою.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Вишня Остап. Вишневі усмішки. Заборонені твори / Остап Вишня; укл., прим. передм. С.А.Гальченка. – 2-ге вид. доп. – Харків: Книжковий Клуб, 2016. – 416 с.
2. Гринченко Борис. Словник української мови у 4-х томах / Борис Гринченко. – Т.І. – К.: «Наукова думка», 1996. – 496 с.
3. Дільтей Вільгельм. Виникнення герменевтики // Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрями. Хрестоматія / Вільгельм Дільтей. – Київ: Ваклер, 1996. – С.33–60.
4. Жайворонок В. В. Знаки української етнокультури: Словник-довідник / Віталій Жайворонок. – К.: Довіра, 2006. – С. 178.

5. Літературознавчий словник-довідник /Р.Т.Гром'як, Ю.І.Ковалів та ін. – К.: ВЦ «Академія», 1997. – 752 с.
6. Словник української мови: в 11 томах. – Том 2. – К.: Наукова думка, 1971. – 550 с.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Олег Семенюк – доктор філологічних наук, професор, ректор Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: вплив екстралінгвальних факторів на мову, контактування мов, комунікативна лінгвістика.

УДК 81'276+81'23

ФОРМУВАННЯ МОВНОГО ОТОЧЕННЯ МІСТА ПІД УПЛИВОМ ЛІНГВОКУЛЬТУРНИХ ТА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ

Тетяна ГАРЛИЦЬКА (Кривий Ріг, Україна)

У статті розглядаються лінгвокультурні та соціально-психологічні чинники, які впливають на формування мови сучасного міста; дається визначення поняття «мова міста» та характеристика основних форм спілкування в міському середовищі. У роботі наголошується, що такі соціальні чинники, як соціальне середовище, потужність спільноти, соціальний контекст, у якому відбувається спілкування, стосунки між комунікантами, вікові, гендерні особливості, соціальні ролі та статус мовця, рівень загальної освіти та авторитет індивіда, його соціальне оточення, нерозривно пов'язані з психологічними умовами, які є рушійною силою окремих соціальних і комунікативних процесів, зокрема вираження експресивно-емоційного ставлення до висловлюваного, прагнення виділитися, видаватися дотепним, демонстрація мовної розкутості тощо. Варто зазначити, що лінгвопсихологічна рівновага між нормативною і ненормативною лексикою, що спостерігається під час спокійного життя, порушується в епоху сильних суспільних потрясінь, зокрема війни; за таких умов жаргонізація мовлення до певної міри є природним мовним процесом. Активному впровадженню некодифікованої лексики в мовне середовище міста також сприяють демократизація та розкутість таких сфер суспільного життя, як ЗМІ, художня література, кінематограф, міський фольклор, а також дегуманізація та деморалізація соціокультурних цінностей.

Ключові слова: мова міста, мовна поведінка, форми спілкування, лінгвокультурні чинники, соціально-психологічні чинники, нелітературна лексика, культура мови.

Татьяна Гарлицкая. Формирование языкового окружения города под влиянием лингвокультурных и социально-психологических факторов. В статье рассматриваются лингвокультурные и социально-психологические факторы, которые влияют на формирование языка современного города; даётся определение понятия «язык города» и характеристика основных форм общения в городской среде. В работе отмечается, что такие социальные факторы, как социальная среда, сила общества, социальный контекст, в котором происходит общение, отношения между коммуникантами, возрастные, гендерные особенности, социальные роли и статус говорящего, уровень общего образования и авторитет индивида, его социальное окружение, неразрывно связаны с психологическими условиями, которые являются движущей силой отдельных социальных и коммуникативных процессов, в частности выражения экспрессивно-эмоционального отношения к высказыванию, желание выделиться, казаться остроумным, демонстрация языкового раскрепощения и т. п. Стоит заметить, что лингвопсихологическое равновесие между нормативной и ненормативной лексикой, которое наблюдается во время спокойной жизни, разрушается в эпоху сильных общественных потрясений, в частности войны; при таких условиях жаргонизация речи в некоторой степени является природным языковым процессом. Активному внедрению некодифицированной лексики в языковую среду города также способствуют демократизация и раскрепощение таких сфер общественной жизни, как СМИ, художественная литература, кинематограф, городской фольклор, а также дегуманизация и деморализация социокультурных ценностей.

Ключевые слова: язык города, языковое поведение, формы общения, лингвокультурные факторы, социально-психологические факторы, нелитературная лексика, культура речи.

Tetiana Harlytska. Forming of the city language under the influence of linguocultural and socio-psychological factors. The article is devoted to the linguocultural and social-psychological factors which influence the forming of modern city language; the definition of the concept «city language» and the characteristics of the main forms of communication in the city environment are also given here. The study emphasizes that such social factors as the social environment, community power, social context, in which the communication occurs, the relations between the speakers, age and gender peculiarities, social roles and speaker's status, person's level of general education and authority, his social environment, are connected with psychological conditions, which are the motive force of some social and communicative processes, in particular expressing the emotional attitude to the said things, the aspiration for distinguishing and being witty, the demonstration of language liberty etc. It is worth noticing that linguo-psychological balance between standard and non-standard vocabulary, which is observed during the peaceful life, can be distorted in the epoch of strong public disturbances, especially war; in such period the slangization of speech is considered as a natural language process. Democratization and liberty of such social spheres as mass media, fiction,